

Verslag stakeholdersbijeenkomst Swimway 12 november 2020

Aanwezige organisaties en deelnemers:

Meinte Engelmoer
Ministerie LNV: Bram Streefland, Karst Jaarsma,
OAK consultants: Mark van Heuvelen,
Paddy Walker
Programma naar een Rijke Waddenzee; Michiel Firet, Martha Buitenkamp, Sonja van der Graaf, Anja Zijlstra, Jolanda Zwart, Jochum Admiraal.
Provincie Fryslân: Erik Bruinslot, Albert Reitsema, Richard Deen
Rijkswaterstaat: Anouk Goedknecht, Andre Breukelaar, Marjoke Muller
RVO: Anna de Kluiver
Sportvisserij Nederland: David Vertegaal,
Staatbosbeheer: Henk Jan Veen,
Stichting Geïntegreerde Visserij: Jaap Vegter
Visnet: Sarah Verroen
Waddenfonds: Hans van Hilten.
Waddenunit: Nico Laros
Waddenvereniging: Wouter van der Heij,
Wetterskip Fryslân: Wouter Padberg,

Opening

Na een welkom van Martha Buitenkamp volgt er een voorstelronde waarin de deelnemers uitleggen op welke wijze ze verbonden zijn met de Swimway activiteiten. In de voorstelronde komen de volgende punten naar voren.

De Swimway activiteiten in beeld

De World Fish Migration Foundation en OAK consultants zijn ingeschakeld om alle lopende initiatieven en organisaties binnen het project Swimway in beeld te brengen en daarvoor een samenhangend verhaal te maken, dat landelijk en internationaal gebruikt kan worden om de boodschap van de Swimway uit te dragen. Dit is op verzoek van de Provincie Groningen, RWS, PRW en het Waddenfonds. Voor deze inventarisatie zullen de stakeholders van het project Swimway benaderd worden.

Project Waddentools Swimway Waddenzee

Wouter van de Heij (technisch projectleider) vertelt over het project Waddentools Swimway Waddenzee. Het project werkt aan beheerinstrumenten voor het verbeteren van het beheer ten bate van vis en loopt tot 2024. Het doel is om het beheerresultaat toetsbaar op te leveren om het vervolgens over te dragen aan de beheerders. Eén van de deelprojecten gaat over de kwelders, die een belangrijk functie voor vis hebben, bijvoorbeeld als kraamkamer. Op dit moment wordt geïnteriseerd hoe kwelders gebruikt worden door de vissen. Naast het deelproject kwelders zijn er nog vier andere deelprojecten. Het project werkt vanuit een wetenschappelijke setting en dit deel wordt gecoördineerd door Ingrid Tulp.

Volgend jaar start het zenderen van vis op de Waddenzee. Het is mogelijk voor anderen om hier aan deel te nemen. Wie hierin geïnteresseerd is, kan contact opnemen op met Wouter. Ook andere mogelijke koppelingen met het project Waddentools Swimway Waddenzee kunnen besproken worden met Wouter of Ingrid Tulp. Helaas is er onvoldoende tijd om alle deelprojecten toe te lichten. Op de website www.swimway.nl is meer informatie te vinden. In de volgende stakeholderbijeenkomst wordt het project uitgebreider besproken.

Nico Laros, visser op het schip de Krukel (Waddenunit), vertelt wat zij zoal tegen komen tijdens hun onderzoek naar de visstand in de Waddenzee. Zij maken sleepjes van 10 a 15 minuten en treffen zeer veel verschillende vissoorten aan. Hij laat beelden zien van o.a. de schar, zeedonderpad, spiering, schar, kabeljauw, driedradige meun, de eieren van de zeekat. Ook worden de eieren van de pijlstaartinktvis en de ruwe haai steeds vaker opgehaald. Tegenwoordig vangen de garnalenvissers bijna standaard zeepaardjes als bijvangst.

Presentatie Trilaterale Beleidsanalyse

Paddy Walker geeft een presentatie over de trilaterale beleidsanalyse Swimway Waddenzee. De beleidsanalyse is door PRW gemaakt om uit te zoeken of het beleid voldoende de trilaterale visdoelen ondersteund. Daarbij is gekeken naar hoe de drie Waddenlanden dat doen en hoe dit in NL is geregeld. Er blijkt binnen de bestaande regelingen (N2000, KRW) veel mogelijk, maar die mogelijkheden zijn tot nu toe onvoldoende benut. Meer informatie is te vinden in outlookpresentatie welke gedeeld wordt met de stakeholders. Het hoofdrapport moet nog worden afgerond en wacht op trilaterale goedkeuring.

N.a.v. de presentatie komt de vraag hoe het staat met de monitoring van de aangewezen vissoorten. Momenteel wordt gewerkt aan het analysedocument voor vissen in het kader van de basismonitoring. Ook is er een document opgesteld in het kader van de trilaterale samenwerking, met een overzicht van de monitoringsprogramma's waar vis in wordt meegenomen.

Gevraagd wordt of het bekend is dat er verschillende soorten spiering in de Nederlandse wateren leven. Deze vissoort levert veel spraakverwarring op omdat er een kleine variant is welke in het zoete water leeft en een grotere variant welke meer in de Waddenzee leeft.

Halen we de trilaterale visdoelen (uitwerken in kleine groepjes)

De vraag of de trilaterale visdoelen behaald worden, wordt in subgroepen verder uitgewerkt. De uitkomsten worden plenair besproken.

Groep 1

Monitoring is belangrijk. Maak gebruik van de hengelsportorganisaties, zij genereren tijdens wedstrijden veel data. Het systeem in de Waddenzee is erg veranderd, we kunnen niet meer naar het oude systeem kijken (o.a. nu verondieping van de Waddenzee).

Groep 2

Waar de visdoelen kwantitatief zijn worden de doelen niet gehaald (N2000). En voor KRW zijn ze er simpelweg niet, voor PAGW wel niet specifiek voor vis. Bij het project Holwerd aan Zee worden er projectdoelen gesteld. Worden de doelen op gebiedsniveau gehaald? Zijn de doelen hiervoor wel concreet genoeg? Van smart tot heel grof. Is er genoeg informatie aanwezig. Verschuil je niet achter de kennislacunes die er zijn qua vis. Anders kom je niet verder. Neem de trilaterale doelen over.

Groep 3

Zolang je doelen niet smart formuleert en niet voorziet van streefdoelen kan er geen evaluatie plaatsvinden. De sleutel voor de basismonitoring ligt volgens groep 3 in het analysedocument voor vis. Breng informatie bij elkaar en bespreek met alle visprojecten wat er gemonitord moet worden en welke maatgegevens hiervoor nodig zijn.

Groep 4

Op het hogere beleidsniveau lijkt het dat de doelen helder zijn en er een samenhang is. De samenwerking en kennisdeling tussen praktijk en beleid ontbreekt waardoor je de doelen minder goed compleet krijgen. De Swimway is een mooie verbindende factor om de samenwerking verder te ontwikkelen.

Groep 5

Groep 5 ziet veel kans voor verbetering maar op dit moment is er te weinig voortuitgang. Er lijkt verbetering door een andere meer integrale aanpak i.s.m. 'derden', verkleint de kans op niet werkende compromissen. We zien kansen in het verruimen van bestaande instrumenten, met als voorstel inzetten op een ecosysteem. De samenhang en de effecten worden in groep 5 gemist. De effecten worden zo niet goed zichtbaar. Het project Swimway kan voor de verbinding zorgen.

Over de uitkomsten wordt kort na gesproken. Het lijkt een goed idee om eerst te inventariseren bij de verschillende partijen wat de eerste stap van de analyse moet zijn en dit vertalen naar heldere doelen. Vervolgens kunnen de doelen gekoppeld worden in het beleid. Het voorstel van groep 3, om vanuit het analysedocument een matrix te maken waarin stapsgewijs een aantal projecten voor monitoring aangewezen worden, lijkt volgens de nog aanwezig deelnemers een goede actie. Daarbij moet zoveel mogelijk aangesloten worden bij de basismonitoring wadden. Martha stelt voor om met een paar mensen dit verder te bespreken. Erik, Hans, Paddy en Anouk en Martha zullen dit samen oppakken. Martha neemt hiervoor het initiatief.

Verzamelde onderwerpen voor de volgende stakeholdersbijeenkomst:

- Project Swimway toelichten
- Monitoring van de visstand
- Wie behoefte heeft om een onderwerp te agenderen geef kan dit doorgeven aan Martha.